

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . 2 „ „
 Egy hónapra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

lap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
 bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben:
 Tegledi K. Lajos könyvtárában
 és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.)
 (szett.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasábnos petit sorozat 5 kr. Nagyobb
 terjedelmű és többesrét hirdetések az-
 szerinti jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-
 díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újsónapszám 50 kr.

Nyitlári közlemények minden petit sorozat
 50 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz.
 (szett.)

Kéziratok nem adatként visszatérnek.

A névtelen följelentő.

Debreczen, decz. 9.

(K. B.) Megigértük hogy a házi pénz-
 tárnak nagy port fölvert ügyéhez, mi-
 dőn a kedélyek higgadtabbak lesznek,
 hozzá szólunk. Azt is jeleztük, hogy a
 közgyűlés határozatával és az egész ed-
 digi eljárással elégedetlenek vagyunk,
 mert igazságérzetünk nem engedi azt
 meg, hogy egy névtelen följelentés, te-
 hát pusztán gyanu alapján, hurcoljanak
 meg élő és meghalt városi tisztvise-
 lőket.

A kérdés ma már oly bonyolult, az
 ügy oly helytelen irányba tereltetett,
 hogy nem született még meg az a bíró,
 a ki ezt a csomót helyesen és igazsá-
 gosan megoldná oldani. Mert még az
 sincs bizonyítva, hogy egyáltalában
 fordult-e elő sikkasztás? Csak annyi bi-
 zonyos, hogy azokban a régi számadási
 könyvekben valami zavar van, de meg-
 lehet, hogyha néhai Szathmáry Sándor,
 a volt főszámvevő, sirjából fölkelhetne:
 10 perc alatt kellő fölvilágosítást tudna
 nyújtani, mely minden gyanút eloszlatna.
 Ő azonban, kit a sikkasztás gyanuja leg-
 jobban terhel, már régen porladozik, se
 felelősségre, se tanúzásra nem vonható.
 Ő felette földi bíró ítéletet már nem
 mondhat, ha bünt követett el, beszámol
 érte az örökkévaló előtt, de földi bíró
 nem mondhatja ki rá a vétkést, mert
 nem volt alkalma őt kihallgatni, Szath-
 máry Sándornak pedig nincs alkalma
 magát védelmezni. Emlékre mégis rá-
 nyomták a sikkasztás bélyegét, holott
 lehetséges, hogy csak számadási zavar-
 ról, nem pedig sikkasztásról van szó.

Nem kímélte a gyanu, mely gyor-
 sabbban terjed minden ragálnál, a jelen-
 legi főszámvevőt sem, ki önmaga kért
 maga ellen fegyelmi vizsgálatot, mel-
 lyet el is rendelt a közgyűlés. — Olyan
 hang is akadt, mely néhai Kovács Sán-
 dort, a város volt t. főügyészét, szintén
 gyanuval illette; a vizsgáló bizottság
 többségének jelentéséből pedig a sorok
 közt az is kiolvasható, hogy a polgár-
 master is követett el mulasztást, de vele
 szemben kíméletesebben jártak el. Kár,
 hogy a kíméletnek e példáját a többi
 esetekben is nem követték!

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

DAL A SZEGÉNY CSÁNGÓRÓL.

Messze-messze, idegen országban,
 Bukovina egy rötét zugában
 Tarka táborát gyűjt a magyar zászló:
 Haza készül, jön is már a csángó.

Nem kell nekik vezérnek új Árpád,
 Felkutatni: merre van a Kárpát?
 Utjokra egy csillagfény rezeg le:
 A hazának hűséges szerelme.

És hogy jönnek a rongyos vitézek,
 Ágról szakadt, árva cseveveszek,
 Azt hiszik mind, az öröm zajába:
 Hogy e föld a tündérek hazája.

Itt van a menny, itt az Eldorádó,
 Csak ezt érzi valamennyi csángó:
 A sok »eljen«-t allig győzi ajkuk,
 Mosolyog a magyar ember rajtuk.

Ti, kik éltek boldogan, kevélyen
 Dus hazátok kincstermő ölében;
 S ha áldása egyszer tán szűkebb lett,
 Böcsmérítetek a jó anya-földet;

Mit tudjátok, — elbizott kevélyek —
 Mi e föld a hontalan szívének?
 Mit tudjátok a bujdosó árva
 Mily epedve néz e szent hazára?

Általában az az izgatott hangulat, mely
 a közgyűlésen uralkodott, mely fölkelte
 az igazságtalan szenvedélyeket, nem volt
 igazolva. Mert miből eredt az egész ügy?
 Egy névtelen följelentéstől, egy titkos
 levélből. Tehát egy homályban rejtőz-
 ködő spiczi vádaskodása alapján illettek
 gyanuval élőket és elhunytakat!

Ez a körülmény teszi ezen ügyet
 gyűlöletessé s ez háborítja föl minden
 becsületes ember igazságérzetét. Mert al-
 kotmányos államban nem tűrhető az,
 hogy titkos följelentések alapján zakla-
 sanak bárkit. A titkos följelentések rend-
 szerét az abszolutisztikus hajlamu kor-
 mányok honosították meg s a spiczi-
 rendszernek sok becsületes, ártatlan ma-
 gyar hazafi megadta már az árát. A leg-
 erélyesebben kell tehát tiltakozunk e
 rendszer feltámasztása ellen. Ha valaki-
 nek valami visszaéléstől, vagy büntény-
 ről tudomása van, lépjen föl vádjával
 nyiltnan. Ha ezt nem meri megtenni, ak-
 kor meghallgatást nem érdemlő gyáva,
 vagy pedig maga is bűnös. Ha tehát tit-
 kos följelentés érkezik valahová, előbb
 azt kell kipuhatólni, hogy ki volt e tit-
 kes följelentés eszközlője? Ez a jelen
 esetben nem történt meg, — azért tart-
 juk mi az egész eddigi eljárást igazság-
 talannak és értéktelennek.

Külömben is mi nagyon jól ismerjük
 ezeket a névtelen levélíró urakat. — Hoz-
 zánk, mint hírlapírókhoz, gyakran érke-
 znek névtelen levelek. Ezeknek egy részé-
 ben minket szidnak, más részében köz-
 tisztviselőket gyanúsítanak, akadnak köz-
 tük oly arcztalan gazemberek is, kik nő-
 ket rágalmaznak. Midőn aztán a szerkesz-
 tői üzenethet az felelőknek, hogy név-
 telen leveleket figyelembe nem vehetünk,
 hanem tessék magukat megnevezni: a
 banda tagjai közül egy sem jelentkezik. —
 Mi tehát e semmi hitelességgel nem bíró
 névtelen leveleket egyszerűen a papirko-
 sárba dobjuk.

Aligha nem e banda valamelyik tagja
 volt az, a ki a főispán urhoz a házi pénz-
 tár ügyében azt a névtelen följelentést in-
 tézte. Feljelentése annál kevesebb hittel
 bír, mert a levélnek három bizottsági tag
 nevét írta alá, a kik az egész levélről mit
 sem tudtak. Tehát még névalírásokat is
 hamisított. Az ilyen embertől könnyen ki-

Csak rab érzi, hogy mi a szabadság;
 Árva tudja csak szeretni anyját;
 Bujdo ónak száll csak haza vagyja;
 Csak a száműzöttnek van hazája! . . .

Magyar ember szívesen fogadta,
 — Hisz testvérünk mind az isten-ada! —
 A férfiak kotyogó kulacsával,
 Az asszonyok tyukkal, meg kalácsal.

Egy bus csángó, — rongyos, mint a többi —
 Tudott köztük legjobban örülni.
 Úgy rá szakadt a nagy öröm árja,
 Az esze is belefult tisztára.

Kedvére volt magyar lány, menyecske,
 Bele veszett a parázs szemekbe,
 Sorra csókol minden piros orcát,
 Kiáltozva: »Eljen Magyarország!«

Adtak neki bort, cipőt, pogácsát;
 Parolázták is »holtig a barátság!«
 Férfit, asszonyt csókol, a hol érte,
 Tombolt, tánczolt veszett örömebe.

Fürsán állott neki e legénység,
 Kacagták is az erőlködését;
 Közbe-közbe nagyokat rikoltott,
 Túlharsogott valamennyi torkot.

Majd hogy mentek, vonultak továbbat:
 Készöntötte a tornyot, a fákat;
 Széjjel-nézett a tündér-vidéken
 S égi gyönyör lángett a szemében.

telik a váltóhamisítás is. Ugy hallottuk,
 hogy a főispán ur e levél alapján nem is
 akarta a vizsgálatot megindítani. De ak-
 kor a minisztériumhoz érkeztek hasonló
 tartalmu névtelen levelek s a miniszter
 rendelte el a vizsgálatot. — Hát ezt egy
 muszka miniszter megtehetné, de alkotmá-
 nyos magyar miniszternek az ilyen név-
 telen följelentést kutyába se kellett volna
 venni. Így indult meg aztán a vizsgálat,
 mely nem derített ki semmit, de azért töb-
 beket kompromittált. Első sorban a névte-
 len följelentő kiletét kellett volna kipuha-
 tolni s mind addig, míg ez meg nem tör-
 ténik, bárkit ítéljen el a bíróság és közvé-
 lemény, mi ezt az ítéletet igazságosnak
 elfogadni nem tudjuk.

Sőt tovább megyünk. Ha van bűn:
 akkor azt a mi meggyőződésünk szerint
 senki más nem követhette el, mint maga
 a följelentő. Honnan tudta ő, hogy a
 házi pénztárnál sikkasztás történt? —
 Onnan, mert a saját bűnjelét ellüktette s
 most másokat akar bajba keverni. Ha
 ártatlannak érzi magát a névtelen föl-
 jelentő: akkor legyen bátorsága a nevét
 megmondani; — ha pedig azt nem meri
 megtenni: akkor ő a bűnös!

Legjobb meggyőződésünk sugalta e
 sorokat, melyeket nem a meghurcoltak
 védelmére, hanem azon czélból írtunk,
 hogy kiugrassuk a nyulat a bokorból!

Kováts József beszéde,

— a képviselőház december 2-iki ülésén. —

Kováts József, a h.-nánási kerület orsz.
 gyűlési képviselője, a képviselőház december
 2-iki ülésén, a szabadságharc elagott hősei-
 nek segélyezése érdekében a következő beszé-
 det mondotta:

T. ház! A honvédelmi miniszter urnak
 az országos honvédegyeztető egylet 1892. évi
 számadásairól valamint működéséről és ál-
 lapotáról szóló jelentésében megjegyzéseimet
 kívánom megtenni, kérem a t. ház figyelmét.
 (Halljuk! Halljuk!)

A jelentés egyik pontjában az foglaltatik,
 hogy az egyletnek 230.000 frtnyi eredeti törzs-
 vagyona ez idő szerint már helyre van állítva,
 sőt hogy pénztári maradvány is létezik. Ha a
 jelentés ezen részével beeri az ember és a
 számok tömkelegében nem kutat, azt fogja
 képzeli, hogy itt csak potom néhány száz
 kértől van szó, holott ha alaposabban vizsgáló-
 dok, azt kénytelen konstatálni, hogy ezen több-
 let 61.591 frt 68 1/2 krt tesz ki. Keletkezett
 pedig ezen többlet úgy, hogy az egylet az 1891.
 évben a szegény honvédek kárára meggazdál-

Sűrű erdő fát sorra szedve,
 Mind egyenként meg-megölelte;
 Zöld bokorhoz, rózsaszálhoz érve
 Csókja hullott minden kis levélre.

Csinitgatták: tán a vesztét érzi?
 S csak azt várják: kell-e már köztözni?
 Mikor egyszer csak némul ajka,
 S kábult fejt le a földre hajja.

Lehanyatlak, loroskad a földre,
 Hülő ajkakkal valamit nyöszörögve;
 A göröngyön még egy csókot ejte,
 A lelkét is e csókba lehelte . . .

Várják-várják, jó sokáig eltart;
 Költögetik: néma, hideg — meghalt.
 Az utszélen hantot vontak rája . . .
 — Ma se tudják: mi volt a halála?

Benedek János.

A világ legboldogabb embere.

— Elbeszélés. —

Írta: Komjáthy Sándor.

(Folyt. és vége.)

Mintha bizony a szellemet el lehetne
 különözni a testtől! Mintha nem egy valami
 lenne ez a kettő! Szíamí ikrek ezek. Ha az
 egyiket előljük, utána sorvad a másik is.

No, fizikus uram, te csak úgy tudod, mint
 én! Hát nem az a lélek, a mi a test? Mert
 nem gondozzátok hát ezt a testet, hogy való-
 ban egészséges lelket kapjátok?

kodott 41.923 frt 29 krt, 1892. évben pedig
 19.459 frt 29 1/2 krt. Ezek szerint t. ház, ha
 tekintetbe vesszük azt, hogy a képviselőház
 a folyó évre 300 ezerre emelte föl a segély
 és nyugdíj összeget, hozzá véve e 300 ezer
 frt hoz az általam imént kimutatott 61.595 frt
 68 1/2 krt megtakarított összeget; — a segély-
 összeg az 1893-ik évre 365.595 frt 68 1/2 krt
 fog kitenni.

De ha tekintetbe vesszük az időközben
 elhalálozottakat számát, úgy bátran állíthatom,
 hogy a segély-összeg 1893-ra a 375 ezer frtot
 is megfogja haladni.

Erre vonatkozólag a kulcsot a jelentésből
 merítettem, melynek egyik része a következő-
 ket mondja: »az 1892-ik évben 201.800 frt 93
 3/4 krt utaltatott ki nyugdíjakra, az adóhivatalok-
 nál azonban csak 181.358 frt 21 krt fizetett
 ki, daczára annak, hogy a halálzási százelek
 ezen időben nem igen változott, sőt növekedett.«

A jelentés e része igazat ad nekem ab-
 ban a tekintetben, hogy — mint a múlt évben
 — 16 angol biztosító társaság elhalálozási tá-
 blázatának kimutatása alapján kimutattam, hogy
 azok az elhalálozások nem fognak apadni a
 jövőben sem, sőt inkább feltehető, hogy emel-
 kedni fognak. Tekintettel arra, hogy a 300 ezer
 frtnyi előirányzat által most már lehetővé vált,
 hogy a nyugdíjak általában felemeltessenek,
 de tekintettel különösen az altisztekre és kü-
 lönösen a köztisztekre, a kiknek nyugdíja az
 azelőtti napi 5 kr helyett kétszeres összegre,
 vagyis 10 krra emeltetett fel, mindenesetre el
 kell ismernünk, hogy a nyomorúságos helyzet
 valamennyire javult.

T. ház! Az 1848-iki haza keveset ígért
 a honvédeknek, de a mit tehetett érték, azt
 meg is tette; az 1867-iki haza semmit sem
 ígért, de igaz, hogy vajmi keveset adott, és ez
 az állapot úgy látszik, nálunk legalább meg
 van jósolva, örökké fog tartani, mert hisz leg-
 utóbb bizonyítottam, hogy a közös állapotok
 nálunk érintetetlenek, politikai okokból meg-
 változhatatlanok. Eddig az agyukat felénk
 csak a czitadelláról szegezték, ma ezen elfo-
 gadott nyilatkozattal — az alkotmányos bár-
 sony-székéből szögezik felénk az által, hogy
 azon kétoldalú megállapodások egy harmadik
 nagy hatalom beleegyezése nélkül politikai okok-
 ból meg nem változathatók, legalább én a po-
 litikai oknak más magyarázatát adni képes
 nem vagyok. (Halljuk! Halljuk!) Ez én előttem
 mindenesetre csak egy jóslat és lehetnek, kik
 ezt komolyan veszik és hitelt adnak neki, hogy
 így fog történni s hogy ez be is fog követ-
 kezni; én azonban azokkal tartok, kiknek né-
 zetek az, hogy a régi proféták elhaláloztak,
 az új profétáknak pedig mindent nem hi-
 szünk el.

A határozati javaslat, mely e részről be-
 lett adva, elvetetett, ép úgy, mint a múlt év-
 ben az általam beadott határozati javaslat,
 amár megvallom, a mint ezt ki is fogom mu-
 tatni, hogy annak, ha elfogadtatott volna is,
 sem lett volna bizonyos tekintetben a hon-

Nem! Ti nektek jobban tetszik egy ilyen
 majom, mint te vagy, a ki hűséges utánzója
 az ő pápaszemes professorainak. Annak él
 csupán, a mit azok elebe diktálnak. Egyedül
 a szent tudományok. Határtalan buzgalma-
 ban észre se veszi szegény feje, a mint las-
 san-lasan a nem gondozott test csak eleny-
 ved, elfonyad. Az idegek táplálék nélkül ma-
 radva: vesztetni kezdik frissességüket, rugal-
 masságukat, — a megbénuláshoz közelednek;
 — a végtelenül kiaszott gyöngöcségtől már
 fiatalon remegni kezdenek a tagok.

Brr! Mit szerethetnek az ilyen emberen
 az asszonyok?! Mi öröme van pedig asszony
 nélkül ennek az egész könyvtárakkal telt agyu
 vilagnak?! Semmi!

Ha csak az a szomorú tapasztalat nem,
 hogy mikor 30—40 éves korodban már nagy-
 foku idegességedet küldendő inatlan karjaidat,
 ernyedt tagjaidat, setára is képtelen, csukla-
 dozó pipaszár lábaidat hideg vízzel mosoga-
 tod s látod a magad senyvedését, fonyadt-
 ságot: önkénytelen is irigység száll meg az
 egyszerű földműves láttán, a ki tele izmos
 karral öli át életerős feleséget.

Hát minden pályán levő ember erős, ed-
 zett, egészséges legyen; pusztán a tudományos
 hivatalnokai pálya marttyrjai senyedjenek el?
 Hisz, ha ez folyton így tart, ha ez bizonyos
 osztálya az emberiségnek, firol-fira örököl-
 előlői mesterségét és megrongált testzerve-
 zetét — lehetetlen, hogy több generáció után
 fel ne emésze testét foglalkozásuk rabsága.
 — Bevégezted mondokádát Pista?
 — Be.

ELFÖLD.

Nokája nászuton. A Seefried Ottó és férje nászutra. A fiatal pár járkerzik a királyi család sz király lemondá...

Élet-naptár.

és szombaton d. u. a Gönczy... a Margit-fürdőben minden...

kezdete este 7 órakor. sz. ngyelet tánczestélye a...

gyógyyszerész-egylet havi... próbálja a Margit...

takarekpénztár rendkívül... dalestély: a...

rseny a főiskolai tornate... tók tánczestélye a Margit...

megye közgyűlése. ma-kör felolvasó estélye a...

eczeni csizmadia társulat... vendéglőben. egylet tombola estélye.

Kálmán felolvasása a gaz... 6 ó. ános próbálja a Korona...

eczeni helyi vasut r. társaság... városháza nagy termében.

aszat a Halápon. zeki tárgyalás a debr. kir...

an- gőzmalom munkásainak... t. fűrdőben. László felolvasása a gazda...

Kálmán felolvasása a gazda... 6 ó. üenségi kör bálja a Korona...

van felolvasása a kereske... 6 ó. hály felolvasása a gazdasági...

Állások.

a polgári házasság. on beterveztett polgári...

slatot eleitől végig átol... bator vagyok kijelen- törvényja vaslattal nem...

am! Jó lesz az anyós- még a javaslatnak tör- elött.

egérdekesebb pontjai, me- ak és legénynek tanul- asi okok.

teden gyűlölet" sutba "ség" annál inkább elő- den válási okot képez a...

akár a nő részéről, ezt ó megjegy ez ni nyári szalma övegy- emű künmaradásukat az...

zozva a törvényt, meg- re egy nagy — hiányát. nyjavaslatban egy árva...

gósokról. Hogyan? ismerik a törvényesi- ele: csinját-bínt? Az veszik? Minő rövidlátás!

az ország új nemzedéke, ok így kiszolgáltassák az as az anyósok kénye- érdemelték... Ez ke-

gi törvény az, a mely- ncs véve — az anyós! et újra kell csinálni. ag nevében, mely becsü-

akar lenni, főlemljük os törvényjavaslati tár- k Apponyiek és Hermann...

ártótlóságát, hogy a követ- nyútsk be a tárgyalas okok" tételénél: a, hogy a legtöbb válast, egyenletlenséget az anyó- asi okok közé fölveendő...

okot képez — a köteke- grontó, a vó szabadságát ázó és adósságát kifi- a nyós." mit az ifju nemzedék csa- je biztosítására tekintet-

Mert már — mint lépten nyomon jelent- kezik — óriási mérvben elhaltasodott az anyós romboló hatása a családi életben. Ez ellen tenni kell. S ennek biztosabb óvszere egyelőre alig lehet, mint a törvényjavaslatnak a főntebb ajánlott módon való kiegészítése.

De ha még egy olyan pont is beleszorít- tatnék a hiányos törvényjavaslatba, mint a felvilágosodott malajok és koreaiaknál ma és emberemlékezet óta szentesített törvényben van, hogy t. i. az anyos, ha egyszer elvitték a leányát, az esküvő után sem leányát, sem a vejét többé nem láthatja: akkor kétség-kívül minimumra fog leesni — a válópörök száma.

Ezt azt indítványomat vagyok bátor a sajtó útján a törvényhozó urak becses figye- mébe ajánlani. (Sz.)

Hajduvármegye közgyűlése. Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága, f. hó 14-én, reggel 9 órakor, rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata 97 pontból áll.

A vonat elé fekküdt. Demjén La- josné, Gáll Sára már rég idő óta magában hordja az öngyilkosság eszméjének csírát. Különben a szegény asszonyról az elme-háboro- dottság is feltehető, meri napokkal ezelőt azt panaszkolta az orvosoknak, hogy kigyó van a gyomrában. — Ma a Szatmár felől jövő személy-vonat elé fekküdt s csak a vonatvezető figyelmének köszönhető, hogy a vonat kerekei keresztül nem gázoltak rajta. Azonban a vonatvezető észrevette s a vonatot megállította. Ez ügyben a vizsgálat folyik a rendőrség előtt.

Színház. Csütörtökön este végre színre került a többször elmaradt B u b o s p a c s i r t a, Wildenbruch énekes színműve. A darab tárgya a körül forog, hogy az igaz szerelem pénzért, gazdagsáért nem lehet megvá- sárolni s a darab a szerelem diadalával vég- ződik. Különben pedig ir á n y s z i n m ű, mely a munka mellett foglal állást. Langenthal Ágost papírgyáros (Péchy) szerelmes lesz egyik gyarmutkás leányba Schmalenbach Lénibe (Tiszainé) s beteg anyjától meg is kéri annak kezét. Léni bár egyik gyáralkalmazotba lélefeld Pálba szerelmes, azon tudatban, hogy ha gaz- dag lesz, beteg édes anyját fog segíteni, nem mond nem-et, Mikor már a vőlegény egész magáénak hiszi menyasszonyát, akkor ebred öntudatára a leány, hogy mit tett, mikor el- ígerte kezét s szökésre gondol, melyet Ágost öccse Herman (Tapolczai) tanácsol neki, felhívatva magához szobájába a szemre- való munkás leányt. — A tudatlan leány vakon hisz neki, de a végső pillanat- ban, a legválságosabb helyzetben kinyílnak szemei s egy drámai scéna után kiderül tit- kolt szerelem s azé lesz, a kit szeret. A czimszerepet Lénit T i s z a i n é játszotta ked- ves elevegségével s szerepében előforduló drámai jeleneteivel is bebizonyította sok ol- dalu tehetségét. Minden tekintetben kifogás- talan alakítást mutatott be. T a p o l c z a i a könnyelmű, léha fráter szerepét szintén na- gyon jól játszotta meg. Dicsérendő discretióval játszotta végig az előadás minden jelenetét s különösen a kissé sikamlós 4-ik felvonást. Igen jó alakítás volt a R ó z s a h e g y i é, ki az egyszerű, a munkáért rajongó gyárimunkás szerepében nagyon kedvező hatást keltett. K r é m e r (Schmalenbach) alakítása is kifog- astalan volt, a sorsávi meg nem elégedett r o n g y k e z e l ő t, k i e g é s z s z o c z i á l i s t a öszinteséggel ki is nyilatkoztatta, — hogy iriglyi a „n a g y b u g y e l l á r i s u” emberek sorsát, minden tekintetben az utolsó mozdulatig híven jellemezte. Nem hagyjuk dicséret nélkül művészi maszkirozást sem. Cserni Berta halatlan szerepében szintén igye- kezett biztosítani az est sikerét. A darab első felvonásában előforduló duettet, melyet Tiszainé és Rózsahegyiek énekeltek, igen csinosan, a kö- zönség nagy tetszéssel fogadta. Előadás össze- vágo, közönség szép számmal. — Tegnap üres ház nézte végig az E n L i p ó t k a m e c z. színművet, vagy jobban mondva életképet. Da- czára a kis száma közönségnek, a szereplők mindenike jó kedvvel játszott s a darab si- került előadásban került színre. — T i s z a i szinigazgató Czvek czipész szerepében fényes tehetségének újabb tannjelet adta s alakítása bátran mondatjuk, hogy művészi volt. — Jók voltak: Arday, Tapolczai, Bogyo, Krémer, Horvath P. és Kis Irén. Ma a B u b o s p a c s i r t a. adatik, holnap berletszünetben ugyanezt ismétlik. (Sz. Z.)

Hirlapírók párbajgye a tör- vényészék előtt. Ma ítélt a debreczeni kir. törvényészék, dr. V a s s Antal kir. trvszéki bíró elnökele alatt, B e n e d e k János, la- punk munkatársa és L. H o r n y á k Viktor, a Debreczeni Ellenőr volt munkatársa párbajgyében. A vádlottak hirlapi polémiából eredt kardpárbajt vívtak, melyben mindkét fél könnyebb sérülést kapott. A vádhatóságot dr. S i m o n f f y Béla kir. alügyész képviselte. A törvényészék enyhítő körülménynek tartván azt, hogy a vádlottak mint hirlapírók, tehát a társadalom előítéletének leginkább kitett em- berek, vívták a párbajt: L. Hornyák Viktort 14 napi, Benedek Jánost pedig 8 napi állam- fogházra ítélte. Ugy a kir. alügyész, mint az elítéltek feleltek.

Istenitiszteletek. Holnap vasárnap a következők fognak istenitiszteleteket tartani: a nagytemplomban D i c s ö f f i József lelkész, a kistemplomban M i a d s z e n t h y Imre s lel- kész, a Kossuth-utcai új templomban K ö n y v e s T ó t h Kálmán lelkész, az ispotályi temp-

lomban K o v á t s Emil s. lelkész. — Az ágost. hitv. ev. imaházban K e r e s z t e s s y József hittanhanglaltó tart egyházi beszédet. Isteni tisztelet kezdete 10 órakor.

Presbyteri közgyűlés. A debr. ev. ref. egyház tanácstermében, holnap vasárnap d. e. 10 órakor közgyűlés tartatik, melynek tárgyat folyó ügyek képezik.

Dalestély. A debreczeni munkás dalegylet 1898. december 10-én, vasárnap a „Korona” dísztermében (Csapó utca) saját pénztára javára Friedmann József egyleti kar- nagy vezetésével tánczestélyt tartanak. A tánczestélyt rendezz, a következő mű- sorral: 1. „Szabadságdal”, Hubertól. 2. „Bus szívenből”, Friedmann kar- nagytól. 4. „Bucusi” Riegtől. 5. „Rákóczi”, Hubertól.

Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj sze- melyenként 50 kr. Egyleti alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. A sza- bsdjegy két személyre érvényes. Felülfizeté- sek köszönettel vétetnek. Jegyek előre váltha- tók Zech József pénztárnok urnál Kis-uj-ut- ca, Kurián órás üzletében főpiacz, Bieder- mann-palota és este a pénztárnál. A jövő 1894. évre pártoló tagsági aláírás a pénztár elfogad.

A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre 1893 évi december hó 17-én, vasárnap a „Margit” fűrdő dísztermében Rác Károly zenekara köz- reműködése mellett zártkörű dalestélyt ren- dez. Műsor: 1. Népdal „Az alföldön” Goll-tól. 2. „Beteg leány” Egressy től. 3. „Nemzeti zás- ló” (Rác K. és zenekara kísérete mellett) Hubertól. 4. „Virágnak mondhatnának” Heim- től. 5. Népdal „Szép szemédből” Ujlussytól. Belépti-díj 60 kr. Pártoló tagok szabadjegye- ket használhatják. 1894. évre pártoló tagnak jelentkezni lehet este a pénztárnál. A kis- vonat éjjel után 2 1/2 órakor a t. közönség ren- delkezésére áll. Kezdeté 8 1/2 órakor.

A tüzoltó-egylet helyiségében hol- nap vasárnap délelőtt Publik Ernő helyettes főparancsnok elméleti iskolát tart a legény- ség előtt.

A „Zion” debreczeni bekegyesítő egylet 1863. évi december hó 30-ik napján a „Margit” fűrdő dísztermében saját pénztá- ra javára zártkörű tánczestélyt rendez. Be- lépti-díj; személy-jegy 1 ft. Család-jegy 3 ft. Jegyek előre válthatók: Weisz Sándor, Mar- kusz Miksa, Baum Miksa, Schwarz M. L. és Boros Testvérek urak üzleteiben. Felülfizeté- sek köszönettel fogadtatnak s hirlap útján nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor.

Gazdász-tánczestély. A debreczeni gazdasági akadémia haligatói csütörtökön este igen sikerült tánczestélyt rendeztek a Margit- fűrdő dísztermében. Közönség nem nagy számmal volt ugyan jelen, de a jelen voltak a leg- kedélyesebben mulattak. A gazdasz-ifjuság, a Magyar testvérek zenéje mellett, gondoskodott arról, hogy a hölgyek allandóan el legyenek foglalva a tánczolás által. Az első négyest 20 pár tánczolta s csak reggel felé oszlott szét a vidám társaság.

Megcsipett tolvaj. Havas József kereskedő már rég idő óta vette észre, hogy áruit lopják. — Napok óta azután rá lesetett Ratónyi Péter hentesével, kit ott hálátolt a bolt- ban. Tegnap éjjel meg is csipette a tolvajt a betes Hubert József asztalos segéd személyében, ki már Weisz Sándortól is lopott ingeket. Épen akkor fogta el, mikor az ablak keresztfát, mel- yet már jó régen kifeszített, felre tolvaj, a boltba hatolt s a kezépenzárt akarta feltörni. A tolvajt — ki már régen üzi műveleteit — a rendőrség elfogta s ügyét áttették a kir. ügyészhez.

Különös szigorlat. Zürichben nemrég egy jogász tett szigorlatot, miután a következő, maga vá- lasztotta tételeket nagy jogászai ékesszólással meg- védte: 1. Ha valaki gombot dob egy automata elárúsító készülékbe, a vagyonnak ezáltal okozott megsértését nem kell csalászámba venni. 2. Ha egy ur egy hölgy- gyel meggyezik, hogy együtt tánczöljék a fűzke- tánczot, ezt a svájci kötelmi jog szerint szerződés- nek kell tekinteni. A valódi fin de siècle szigorlót ki- tünéssel avatták doktornak.

Ertesítés. Tisztelettel van szerencsém az érdeklődő közönséget értesíteni, hogy a felügyeletünk alatt álló nőipariskolánál fa- üveg- és majolika festésből rendezett rövid tanfolyam f. hó 4-én megnyílt. Midőn ezt a nagy közönség becses tudomására hozom, fel- hívom azok figyelmét, a kik a karácsonyi ün- nepekre ezekből emlék-tárgyakat óhajtanak ké- szíteni, szíveskedjenek, az iskola igazgatójánál beiratkozás véget jelentkezni. A felügyelőbizot- ság nevében: Veresné Sz a t h m á r y Teréz elnök.

Késelő munkás. Simon József vas- uti raktári munkás tegnap este összeszólal- kozott a raktárban Nagy Zsigmond társával, a melyből dulakodás támadt, melynek az lett a vége, hogy Simon a nála levő zsebkészel ügy megszurta Nagyt, hogy az több napig munka képtelen lesz.

A debreczeni jótékony nőegylet 1898. decz. hó 10-én d. u. 3 órakor a va- rosháza tanács-termében választmányi gyűlést tart. Targy: 1. Előintézkedések a bál ügyében. 2. Új árvek felvétele. 3. Folyó ügyek.

A debreczeni izr. betegsegélyző és ápoló nőegylet ma este a »Bika« szálloda dísz- termében forintos estélyt rendez. Kezdeté esti 9 órakor. Belépti-jegy 1 ft. Páholy-jegy 4 ft. Páholyba menők belépti-jegyet is tartoznak

váltani. Felülfizetések a jótékony czélra közö- nettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak.

Sétahangverseny. A katonai ze- nekár által holnap d. u. 4 órakor a Margit- fűrdőben rendezendő setahangverseny műsora a következő: 1. Columbus induló, Ziehrertől. 2. A szép Póli, mazur Millőckertől. 3. A Ca- vallerie nyitánya, Suppétól. 4. »Incognito«, 5. Egyveleg az »álarozos bál«-ból, Verdítől. 6. Andante és Rondina, Prunnetől. 7. »Stefánia«- zavotte, Czibulkától. 8. Erdei dal, Abttól. 9. Egyveleg a »Satanielle«-ből, Czapektól.

Bali-selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 ft 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket méterenkint 45 krtól 11 ft 65 krig — sima, csizkzott, kockázott mintázott, damaszolt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és kétezer különböző szín s árnyalatban) postabér és vámentesen szállít: Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Mintak postafordulóval küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (10.)

Irodalom és művészet.

Schopenhauer a párbajról. Szé- kács Ferencz kir. kuriai bíró lefordította Schopenhauernek »Parerga und Paralipomena« című művéből a becsületre és párbajra vonatkozó fejezetet s azt a bevezető tanul- mányval és befejezéssel látta el. Schopen- hauer kérelhetetlen bonczolója a modern becsü- let és tisztesség kérdéseinek s a lefordított fejezet igen érdekes oldalról világítja meg azokat az erkölcsi javakat, amelyekért a mo- dern emberek egymást megölni is készek. — Maga Székács a törvényhozási s társadalmi in- tézkedések egész sorát ajánlja a párbaj-mánia megfékezésére. Ilyenek: A párbajszakasok szigorítása és az államfogház helyett súlyo- sabb büntetési nem. Az országgyűlés hazsá- bályainak szigorítása. A sajtó által megta- mott magánbecsületnek a rendes bíróság se- gelye. A »nyilt-terek« megfékezése. A katonai párbajok alól kivétel a tartalékos tisztek szá- mára stb.

TÖRVÉNYSZÉK.

Csölics ügye a táblán. Budapest, decz. 6. A budapesti királyi tábla ma tárgyal- ta Eötvös Károlynak a herceggprimás elleni merénylet ügyében beadott felelbezbést s azt elvettette s helyben hagyta az első ítélező fórum ítéletét.

Különfélék.

Felfedezett zsidó helység. Török- ország és Perzsia határán van egy zsidó hely- ség, a melynek létezéséről eddig mit sem tud- tak s csak most ad arról hírt a »Timo«- nevű zsidó lap. A helység neve Bar Janura. Több mint száz házból áll, 1-kosai kaldeus nyelven beszélnek s valamennyien tudnak írni s olvasni. Hagyományaik szerint őseik a ba- byloni fogságból való visszatérésük után, te- hát 2500—3000 évvel ezelőt telepedtek le a török-perzsa határon. A lakosság, melynek fele kézműves, másik fele kiskereskedő, kis száma daczára is két iskolát tart fenn s ezek- ben a biblia a főtantárgy. Bar Janura köze- lében van Illés próféta híres barlangja.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Vasárnap, december hó 10-én, páros bérlet szünetben: BUBOS PACSIRTA.

Hétfőn, decz. 11-én: N Á N I.

— Énekes életkép. — SZEMÉLYEK:

- Kreuczer Michel, gazdag sváb paraszt Náni gyermekei Szepi gyermekei Özv. Molnár Jánosné Józsi gyermekei Bódi gyermekei Szilárd Péter, földbirtokos Róza, leánya Lupi bácsi, ügyvéd Sándor, fia, jogász János, pincesz Tiszai Dezső Tiszainé Andorfi Lubrinicz Julia Rózsahegyí Nádasí Krémer Jenő Bogyo Ilonka Sándor Emil Tapolczai Dezső Halmai L

Fősz. rkesztő: Szinay Gyula. Felelő- szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

PIRSZÉN (COAKS.)

fűtésre és kovácsok részére házhoz szállítva ajánl a Lógszeszgyár igazgatósága DEBRECZEN.

El ne mulassza senki! megtekinteni Baum Miksa áruházát, hol is, még itt nem látott dus vászstékban, és bámulatos olcsó árban kaphatók, a gyermek játékok és ajándéktárgyak!! (542.) 1—?

KARDOS LÁSZLÓNÁL KOSSUTH-UTCZA.

NAGY SZÖNYEGRAKTÁR.

NAGY FÜGGÖNY-RAKTÁR

NAGY pokrócz raktár.

Szőnyeg védők. (444.) IV.

BRONCEDISZMŰÁRUK.

KARÁCSONYI

ÉS UJÉVI

AJÁNDÉKTÁRGYAK

nagyválasztékban LEGOLCSÓBB

gyári árak mellett KASZANYITZKY ENDRÉNÉL

DEBRECZENBEN, Piacz-uteza, 1900. szám.

Vidéki megrendelések pon- tosan és a legnagyobb figyelemmel teljesítettek.

China-ezüst díszműipar czikkék.

COGNAC Gzuba-Durozier & Co. Buda és Bloohmann Budapest és Bécs. Mindenhol kapható.

